

Vásárolt készletek - anyagokkal kapcsolatos gazdasági események és könyvelésük MI támogatásával

Fekete

Tibor János

Fekete Tibor János küldte be 2026. 08. 27., cs – 14:41 időpontban

Terv típusa

Óraterv

Bővebb szakterület

Gazdálkodás és menedzsment

Témakör, tanulási terület

Vásárolt készletek elszámolása - anyagokkal kapcsolatos gazdasági események

Szakmai tantárgy(ak)

Számvitel

Évfolyam

11. évfolyam

Tanulási, fejlesztési célok

A tanuló az óra végére képes lesz a vásárolt anyagokkal kapcsolatos gazdasági eseményeket felismerni, elemezni és helyesen kontírozni, valamint MI segítségével ellenőrizni a könyvelési tételek helyességét.

Fogalmak

vásárolt készlet, anyag, beszerzési érték, számla, szállító, előzetesen felszámított áfa, készletnövekedés, készletcsökkenés, anyagfelhasználás, főkönyvi számla, kontírozás

Bevezető rész, előkészítés

A tanár egy egyszerű vállalkozási szituációval indítja az órát:

„A vállalkozás 100 000 Ft + 27% áfa értékben anyagot vásárol, amelyről a szállító számlát állít ki. Hogyan jelenik meg ez a vállalkozás könyveiben?”

A tanár nem mondja meg azonnal a megoldást.

A tanulók először egyénileg gondolkodnak, majd párokban megbeszélik:

- Mi változik a vállalkozásban?

- Növekszik vagy csökken az anyagkészlet?
- Mi történik az áfával?
- Keletkezik-e kötelezettség?
- Mely számlákat kell használni?
- Melyik oldalra kerülnek?

Ezután a tanár bemutatja az óra központi problémáját:

„Az MI tud segíteni a könyvelési tétel ellenőrzésében, de vajon mindig igaza van?”

A tanulók feladata az óra során nem az, hogy vakon elfogadják az MI válaszát, hanem hogy **számviteli tudásuk alapján ellenőrizzék azt.**

Megvalósítás részletes tervezése

1. Ráhangolódás - 5 perc

A tanár ismerteti a kiinduló gazdasági eseményt:

„A vállalkozás anyagot vásárol 100 000 Ft + 27% áfa értékben, a számla kiegyenlítése később történik.”

A tanulók megfogalmazzák a várható változásokat.

Tanári kérdések:

- Melyik eszköz növekszik?
- Milyen kötelezettség keletkezik?
- Mi történik az áfával?
- Mi lesz a gazdasági esemény T-K hatása?

Munkaforma: frontális beszélgetés, egyéni gondolkodás.

2. A gazdasági esemény elemzése - 8 perc

A tanulók közösen elemzik az eseményt.

A tanár felírja:

Anyagok: 100 000 Ft

Előzetesen felszámított áfa: 27 000 Ft

Szállító: 127 000 Ft

A tanulók meghatározzák a főkönyvi számlákat és a T-K oldalt.

Várható megoldás:

T 211 Anyagok - 100 000 Ft

T 466 Előzetesen felszámított áfa - 27 000 Ft

K 454 Szállítók - 127 000 Ft

A tanár hangsúlyozza: az MI használata előtt **a számviteli logikát kell felépíteni.**

3. MI bevonása - 7 perc

A tanulók párokban MI segítségével ellenőrzik a saját megoldásukat.

Használható prompt:

„Egy magyar vállalkozás 100 000 Ft + 27% áfa értékben anyagot vásárol, a számlát később egyenlíti ki. Elemezd a gazdasági eseményt, nevezd meg az érintett főkönyvi számlákat, és add meg a T-K könyvelési tételt. A választ számviteli szempontból indokold is!”

A tanulók összehasonlítják az MI válaszát a saját megoldásukkal.

Fontos szabály:

Az MI válasza nem tekinthető automatikusan helyesnek. A tanulónak kell megindokolnia, hogy elfogadja vagy elutasítja azt.

4. Hibakereső MI-feladat - 8 perc

A tanár szándékosan hibás könyvelési tételt ad:

T 211 Anyagok 127 000 Ft

K 454 Szállítók 127 000 Ft

Feladat:

„Ellenőrizd az alábbi könyvelési tételt! Találd meg a hibát, indokold meg, majd add meg a helyes könyvelést.”

A tanulók először saját tudásuk alapján keresik a hibát, majd MI-vel is ellenőrzik.

A cél annak felismerése, hogy az anyag nettó értéke és az előzetesen felszámított áfa külön jelenik meg.

A tanulók megfogalmazzák:

A hibás tétel nem bontja meg a nettó anyagértéket és az előzetesen felszámított áfát.

Helyes megoldás:

T 211 Anyagok 100 000 Ft

T 466 Előzetesen felszámított áfa 27 000 Ft

K 454 Szállítók 127 000 Ft

5. Önálló alkalmazás - 7 perc

A tanulók egy új gazdasági eseményt kapnak:

„A vállalkozás 200 000 Ft + 27% áfa értékben anyagot vásárol. A számlát banki átutalással azonnal kiegyenlíti.”

Feladat:

1. Elemezd a gazdasági eseményt!
2. Határozd meg az érintett számlákat!
3. Kontírozd a gazdasági eseményt!
4. Ellenőrizd a megoldásodat MI segítségével!
5. Ha az MI válasza eltér a saját megoldásodtól, dönts el, melyik a helyes és indokold!

Várható megoldás:

T 211 Anyagok 200 000 Ft

T 466 Előzetesen felszámított áfa 54 000 Ft

K 384 Elszámolási betétszámla 254 000 Ft

De itt felmerülhet a bizonylati elv problémája, miszerint a szállítói számlát először kötelezettségként ki kell mutatni, majd a banki átutalással a terhelési értesítés alapján kell a kötelezettség csökkentést könyvelni. (T 454 K 384)

6. Óra végi ellenőrzés - 5 perc

A tanár három gyors kérdést tesz fel:

- 1. Melyik számlán jelenik meg az anyag beszerzési értéke?**
- 2. Melyik számlára kerül a levonható előzetesen felszámított áfa?**
- 3. Miért nem szabad az MI válaszát ellenőrzés nélkül elfogadni?**

A tanulók válaszai alapján a tanár közösen összegzi:

„A számviteli gondolkodás a tanulóé, az MI pedig ellenőrző és támogató eszköz.”

Tananyagkészítéshez és az órai munkához használt alkalmazás

ChatGPT

Értékelési terv

Az értékelés elsősorban formatív.

A tanár az alábbi szempontokat figyeli:

- felismeri-e a gazdasági esemény lényegét;
- helyesen választja-e ki az érintett főkönyvi számlákat;
- helyesen határozza-e meg a T-K oldalt;
- megfelelően számítja-e ki az áfa összegét;
- képes-e az MI válaszának kritikus ellenőrzésére;
- meg tudja-e indokolni a saját könyvelési megoldását.

Óra végi önértékelés:

A tanulók egy mondatban fejezik be:

„Ma azt tanultam meg, hogy az MI-t számvitelórán úgy érdemes használni, hogy...”

Differenciálás

Felzárkóztatás:

A bizonytalanabb tanulók számlakeretet és részben kitöltött kontírozási sémát kapnak:

T 211 Ft

T 466 Ft

K 454 Ft

Számukra az MI használata elsősorban ellenőrzési funkciót tölt be.

Átlagos szint:

A tanulók önállóan elemzik a gazdasági eseményt, majd MI segítségével ellenőrzik a kontírozást.

Tehetséggondozás:

A gyorsabban haladó tanulók további gazdasági eseményt kapnak, például:

„A vállalkozás által vásárolt anyag fuvarozási költsége 20 000 Ft + 27% áfa, amelyről külön számla érkezik.”

Feladatuk annak eldöntése, hogy a kapcsolódó költség hogyan befolyásolja az anyag bekerülési értékét, majd az MI válaszána szakmai ellenőrzése.

Feladatok

Házi feladat:

A tanuló készítsen három különböző, anyagokkal kapcsolatos gazdasági eseményt, majd mindegyikhez:

1. írja le a gazdasági eseményt;
2. elemezze a változásokat;

3. készítse el a kontírozást;
4. kérje meg az MI-t a megoldás ellenőrzésére;
5. jelölje meg, hogy az MI válasza helyes vagy hibás volt-e;
6. eltérés esetén röviden indokolja meg a helyes megoldást.

MI-használati elvárás:

A tanuló ne csak a következő kérdést tegye fel:

„Mi a megoldás?”

hanem olyan promptot használjon, amelyben az MI-t **ellenőrző és magyarázó szerepre** kéri fel.

Javasolt prompt:

„Ellenőrizd az általam készített könyvelési tételt! Ne csak add meg a helyes megoldást, hanem részletesen indokold meg, hogy az egyes főkönyvi számlák miért kerülnek a T vagy K oldalra. Ha hibát találsz, nevezd meg pontosan a hibát.”